ይ በ ቃ ል!!

ተዝገራ ግርማ - ከኮተቤ

አባይ በሀገራችን አንድ አንገብጋቢ ርዕሰ ጉዳይ ከሆነ ሰነባብቷል። ለዘመናት በቁጭት መላ ኢትዮጵያውያንን ብሄር፣ ፆታ፣ ዕድሜ ኃይማኖት ወዘተ... ሳይል ሲያነጋግር ያልኖረውን ያህል አሁን ደግሞ የጊዜና ታሪክ ሂደት ነውና - ከልማት አንፃር ሁሉንም ወገን በስፋት፣ በየኔነት ስሜትና በእልህ እያነጋገረ ይገኛል። እድሜውን አብዝቶ የሰጣቸው አዛውንት እናት አባቶቻችን እንደሚሉት ይህን ሳያይ የሞተ በእውነት ተጎድቷል።

ላለፉት ረጅም ክፍለ ዘመናት አባይ የእኛ ሆኖ የእኛ አልነበረም፤ ሊያለማንና ከማጡ ሰፊ ችግራችን ሊያላቅቀን ሲገባ በተቃራኒው ሲጎዳን፣ ለም አፈራችንን ይዞ ሲጋልብና ለም አፈር ቀርቶ በውጉ አፈር እንኳ የሌላቸውን ምድረ በዳ አገራት ሲያለማ፣ ሲያጠግብና ሲያንበሸብሻቸው በርካታ የታሪክ ጅረቶችን አሳልፏል - እኛን የበይ ተመልካች በማድረግ፡፡ ችግሩ ግን የወንዙ - የአባይ ችግር ብቻ ሳይሆን የእኛው፣ የራሳችን (ምክንያቱ ምንም ይሁን ምን) ችግር ነው። ዛሬ ላይ በሙሉረታዊነት እየተፈታ ያለ ቁልፍ ችግር መሆኑ ሳይዘነጋ።

ባለፉት ዘመናት፣ የዝናቡን ጌታ ባካተተ ሜልኩ የኢትዮጵያን ዕድገት በማይሹ አጋፋሪዎች አማካይነት - በርካታ ፍርደ ገምድል ውሣኔዎች ሲወሰኑ፣ ወል የሌላቸው ወል ተብዬ ወሎች ሲታሰሩና ሲቋጠሩ ኖረዋል። ተበዳዩን ፍፁም የረሱና በዳዩን ብቻ በላይ በላዩ ውኃ በውኃ ሲያደርጉ ቆይተዋል፡፡ ለዚህ ደግሞ ግብፅ የአንበሣውን ድርሻ ትይዛለች - ተጀምሮ እስኪያልቅ ድረስ።

በአባይ ጉዳይ ግብፅን ከሌሎቹ የሚለያት መሠረታዊ አቋሞች ቢኖሩም ቀደም ሲል የነበሩት አምባገነን መሪዎቿ በአባይ ላይና አባይን በተመለከተ ሲተላለፉ የነበሩ ውሣኔዎች ላይ ይዘዋቸው የነበረው ግትር፣ ጭፍንና ኢፍትሃዊ አቋሟ ነው።

ይህ አባይንና ኢትዮጵያን ነጣጥሎ የማየት ማሰሪ አቋም ለዘመናት እንዲያቅራሩ ማስቻሉ ብቻ ሳይሆን አባይ የእኔና የእኔ ብቻ ነው የሚል ማሰሪ አቋም እስከ ማያዝ ከሚደረሱም በላይ አባይን ለልማት ያሰበን ወገን ሁሉ በተለይ ኢትዮጵያን፣ የሚያያም ጠላት አድርጎ የማየትና እወቀትን፣ ታሪክን፣ ፍትህን፣ መብትን ወዘተ... መሠረት ያላደረገ አስተሳሰብ እንዲያራምዱ አድርጓቸዋል።

ይህ ድንቁርናን ማኅሻወና መድረሻው /በዛሬው ወድቀታቸው ጭምር ምክንያት የሆነ/ ያደረገ አቋም ሰው ጠፉ አድርጓቸው ለዘመናት ኖሯል። የትምክህቱ ጫፍ "አባይን የነካ ወዬለት፤ ደሙን እንደ አባይ ወንዝ እናፈሰዋለን" ማለት ድረስ ገፋፍቷቸዋል ዝርዝሩን ለታሪክ ትቶ ይህን ጉዳይ እዚሁ ላይ ማብቃት ይሻላል።

አባይና የአባይ 85 በመቶ ድርሻ ባለቤት የሆነችውን ኢትዮጵያን ስንመለከት የምናገኘው ታሪካዊ እውነታ ከላይ ከጠቀስናቸው ግብፅን ከመሳሰሉ አገራት ጨቋኝ አመለካከት ፍፁም የተለየ ሆኖ ነው፡፡ ይህን የምልበት ዐቢይ ምክንያት የኢትዮጵያ የዘመናት ጥያቄ "ፍትሃዊ የውኃ አጠቃቀም ይኑር፣ እኔን ያገለለና ተጠቃሚ ያላደረገ የውኃየተጠቃሚነት ውል/ስምምነት ተቀባይነት ሊኖረው አይገባም፤ እንደ ባለድርሻነቴ ሁሉ እኩል ተጠቃሚነቴም በውሉ ላይ ሊሰፍርና ሊረጋገጥ ይገባል ወዘተ... መሆኑና ይህንንም አገር ያወቀው፣ ፀሐይ የሞቀው እውነት ለዓለም አቀፉ ማኅበረሰብ ለማስማትና ፍትህን ለማግኘት ለዘመናት የፍትህ በሮችን ሁሉ ስታንኳኳ መኖሯ ነው፤ ምላሹ ጆሮ ዳባ ... ቢሆንም ።

ነገር ግን በእኛ በኢትዮጵያውያን አባባል ማርም ሲበዛ ይመራልና ኢትዮጵያ አበክራ ስታንኳኳቸው የኖረችው የፍትህ በሮች አልከፈት ቢሏት በከፋ ድህነት ውስጥ መኖሩ ቢያንገሸግሻት ጥቂት ደጋፊ አገራትን በስምምነቱ ዙሪያ ይዛ ፊቷን ወደ ልማት አዙራለች። እነሆ መንግሥቷና አጠቃላይ ሕዝቦቿም ለዚህ ለማይቀለበስ ተግባር አንድ አካል፣ አንድ አምሳል ሆነው ተነሳስተዋል። ዓላማቸውንም በግልፅ በማስቀመጥ የሚሊኒየሙን የህዳሴ ግድብ የመሠረት ድንጋይ አኑረዋል።

ለማሆኑ የግድቡ ዐቢይ ዓላማ ምንድነው? የህዳሴው ግድብ ዓላማ ተደጋግሞ በመንግሥት ባለሥልጣናትና በተለያዩ የማናኛ ብዙኃን አውታሮች እንደተገለፀው ዓላማውን ለሚረዳት ዝግጁ ለሆነ ሁሉ ግልጽና አንድ ነው።

ይኸውም አንዳንድ አስገራሚ አቋም ያላቸው ወገኖች እንደሚሉት ግብፅን ለማቀልና ስታደርግ የነበረውን የዘመናት ግፍ ለመቃለጥ ሳይሆን በፍትሃዊ የውኃ አጠቃቀም ላይ የተመሠረተ፣ የጋራ ተጠቃሚነትን ያረጋገጠ ሚዛከል ያደረገ፣ ወኃን ቆጣቢ፣ የአየር ብክለትንና የአካባቢ ደህንነትን ያገናዘበ እንዲሁም ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያውያንን ከድህነት አረንቋ ለማውጣት ያለመ ነው፤ በቃ!!

ይህ ከ1995 ዓ.ም ጀምሮ ሲለፋበትና ሲደከምበት የቆየ የኢትዮጵያ ዓላማ ነው። እንደፈለጉ ቢያደርጉት፣ 360 ዲግሪ ቢያሽከረክሩት፣ ሰምና ወርቅ ቢያወጡለት፣ ያልተጠቀሰ አንቀጽ በመጥቀስ ቢተረጉሙና ቢያስተረጉሙት ቅርፅም ሆነ ይዘቱን የሚይለውጥ፣ በፅኑ መሠረት ላይ የተተከለ አገራዊና አህጉራዊ ዓላማ ነው። ምንም ዓይነት የተሸፋፈነውም ሆነ የተከናነበው ጭምበል የለም – ማስክ ካለም እዚህ ሳይሆን እዚያ ነው የሚኖረው – በማስማማት ወስጥ ጭምበል የለም፤ በፍትህ ጥያቄ ወስጥ ጭምበል የለም፤ ምናልባት ባለማስማማት ወስጥ እንጂ።

የኢትዮጵያ ዓላማ ይህ ብቻ ነው። በማሆኑም ሕዝብና መንግሥት በአንድ ዓላማ ዙሪያ ተሰልፈው ግድቡን በራሳቸው፣ ያለማንም አጋዥነት ለማንባት ቅድመ ዝግጅቱን በማጧጧፍ ላይ ይገኛሉ፡፡

ይህ የኢትዮጵያ ታላቁ የህዳሴ ግድብ ላይ ያለውን ዕቅድና ዓላማ አንዳንዶቹ ባይዋጥላቸውም ብዙዎቹን የተፋሰሱ አገራትን አስማምቷል። ከእነዚህም መካካል ቀደም ሲል የነበሩት ሚዴዎች "የሚይታሰብ ጉዳይ ነው" ሲሉ የነበሩትን ግብፆችን ወደመቀበሉ ማስመር ወስጥ አስገብቶ በጉዳዩ ላይ ለማምከር ወደ አገራችን እንዲመጡ አስገዳጅ ምክንያት ሆኗል።

የግብፅ የማነበረሰብ ልዑካን ቡድን ወደ ኢትዮጵያ ማምጣቱ ለአገራችን ከሚያስገኘው ዲፕሎማሲያዊ ጠቀሜታ ባሻገር ቡድኑ ቀደም ሲል የነበረውን ስምምነት ኢ ፍትሃዊነት አምኖና ግብፅ ለአዲስ ሰምምነት ራሷን ማዘጋጀት በራሱ አንድ ትልቅ የታሪክ ሽግግር ነው። ስምምነቱ እያበበ፣ እየጎለበተ እንደሚሄድም ይጠበቃል። ጊዜውም ግድ የሚለው ይህንኑ በማሆኑ።

በአጠቃላይ አባይ ኢትዮጵያዊ እንደ ማሆኑ ማጠን እስከ ዛሬ ከጥቅሙ ጉዳቱ ጎልቶ ሲታይ ቆይቷል። እነ ግብፅም የነበሩትን ክፍተቶች ተጠቅመው ሲጎዱን ኖረዋል። ነገር ግን ኢትዮጵያ ይህን ያለፈ የጎደፈ ታሪክ እንደ አንድ ክፉ የታሪክ አጋጣሚ በመቁጠር አልፋዋለች፤ ትታዋለች።

በአንፃሩ በጋራ ተጠቃሚነት ላይ የተመሠረተ ዕቅድ ነድፋ ወደ ተግባር ገብታለች። ስህተትን በስህተት መድገምን እንደ መፍትሄ መወሰድ አማራጪ አላደረገችም።

ሕዝቡም ይህንኑ በማንዘብ፣ የኋላ ታሪክን በመተወና ለጋራ ልማት በማሰብ የህዳሴውን ግድብ ለማንባት ሸብረቡን ከተያያዘው ሰነባብቷል፤ "እንሰራዋለን!!" መሪ ቃሉ በማድረግ። በአጭሩ ኢ ፍትሃዊነት ይብቃ። የጋራ ተጠቃሚነት ይስረፅ። ድህነት፣ ረሃብ፣ እርዛት – ከሃገራችን ተጠራርገው ይጥፉ።

ድህነት ይብቃ! ንትርክ ይብቃ! ይበቃልም!!!